

Të dhëna bazike të lëndës	
Universiteti:	Universiteti “Ukshin Hoti” Prizren
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Programi	Agrobiznes
Titulli i lëndës:	Mjediset e Mbrojtura
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	3
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Do të shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. asoc. dr. Isuf Lushi
Detajet kontaktuese:	Email: isuf.lushi@uni-prizren.com cel:+38349547171
Përshkrimi i lëndës	<p>Lënda Mjediset e Mbrojtura kanë për qëllim të paraqesë prodhimin në mjedise të mbrojtura të produkteve të fruta-perimeve, prodhimet që menaxhohen si zgjedhja e kushteve ekonomike, zbatimin e teknologjive të reja, etj.</p> <p>Detyre kryesore e kësaj lende është që studentet të njihen me aspekte të ndryshme të kultivimit të pemëve dhe perimeve në mjedise të mbrojtura, në kushte të ndryshme agroekologjike si dhe me kërkesat e tyre ndaj faktorëve ekologjik. Gjithashtu studentet do të njihen me masat agroteknike që aplikohen në prodhimin të fruta perimeve në serra, duke filluar nga fara, fidanët cilësore deri tek vjelja, të cilat masa janë determinonte në kuadrin e përcaktimit të rendimentit gjatë prodhimin të produkteve në mjedise të mbrojtura. Pjesë e veçante e këtij moduli do të jenë kushtet mikro dhe makro klimatike në serra, ndërtimi dhe shfrytëzimi i serrave për zhvillimin e ekonomisë së vendit.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Ky kurse ka për qëllim të paraqesë Prodhimin në mjedise të mbrojtura të produkteve të perimeve dhe pemëve prodhimet që menaxhohen si zgjedhja e kushteve ekonomike, zbatimin e teknologjive të reja, etj.</p> <p>Detyre kryesore e kësaj lende është që studentet të njihen me aspekte të ndryshme të kultivimit të perimeve dhe pemëve në mjedise të mbrojtura, në kushte të ndryshme agroekologjike si dhe me kërkesat e tyre ndaj faktorëve ekologjik. Gjithashtu studentet do të njihen me masat agroteknike që aplikohen në prodhimin të fruta perimeve në serra, duke filluar nga fara, fidanët cilësore deri tek vjelja, të cilat masa janë determinonte në kuadrin e përcaktimit të rendimentit gjatë prodhimin të produkteve në mjedise të mbrojtura. Pjesë e veçante e këtij moduli do të jenë kushtet mikro dhe makro klimatike në serra, ndërtimi dhe shfrytëzimi i serrave për zhvillimin e ekonomisë së vendit.</p>

Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të suksesshëm të ligjëratave, studentët do t'i zhvillojnë shkathtësitë dhe do të jenë në gjendje të :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Njohin mirë kushtet e nevojshme për ngritjen e serrave dhe mjediseve tjera të mbrojtura. • Njohin kërkesat e bimëve ndaj kushteve mikroklimatike në mjedise të mbrojtura. • Vlerësojnë masat specifike agroteknike që aplikohen gjatë kultivimit të perimeve në mjedise të mbrojtura • Njohë faktorët për arritjen e rendimenteve të larta si qellim i fundit i kultivimit ne mjedise të mbrojtura. • Analizojnë përbërësit cilësore dhe sasior të prodhimeve të fruta perimeve ne mjedise të mbrojtura; • Analizojnë aspektet ekonomike të menaxhimit të fermave te prodhimit të produkteve ne mjedise te mbrojtura-Serra(tregtimi, promovimi, të ushqyerit, konkureshmëria, etj);
---	---

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej/orë
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	5	3	15
Kontaktet me mësime dhënësin/konsultimet	1	5	5
Ushtrime në teren	1	5	5
Kollokfiime,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	8	1	8
Projektet,prezentimet ,etj.	1	3	3
Totali			150 (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokfiime, provime.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë (kollokvium): 20%, Seminaret ose angazhime tjera: 10%, Vijimi i rregullt: 10%, Provimi final: 60%,		

Vlerësimi total: 100%	
Literatura	
Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> • Balliu, A. (2012). Mjediset e mbrojtura, Tiranë. • Voci, F. (2000). Serrat dhe mjediset tjera te mbrojtura. Tiranë. • Lushi, I. (2021) Mjediset e Mbrojtura, Prishtinë
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> • Balliu, A. & Kaci, S. (2003). Kultivimi i Perimeve ne Mjedise te Mbrojtura. Tiranë-Prishtinë. • Perimtaria ne mjedise te mbrojtura ,(2011). Projekti, Masht/Danida, Prishtinë. • Zajmi, A & Efendija T., Kultivimi i dredhëzes. 1996. Prishtinë. • Thomas Sinclair, A. Weiss. (2010). Principles of plant production. • Sinclair T, Gradner F. 1998. Principles of ecology in plant production.
Plani i dizajnuar i mësimit	
Java	Ligjërata
Java e parë:	Hyrje, njohje me lëndën, historiku dhe problemet e mjediseve të mbrojtura në Kosovë.
Java e dytë:	Kërkesat për faktorët e mjedisit. Parime te përgjithshme te ndërtimit te serrave-tipet, mbulesat e serrave.
Java e tretë:	Zgjedhja e vendit për ngritjen e serrave. Klasifikimi i mjediseve të mbrojtura (serrave). Ndërtimi i brendshëm. Ngrohja, ftohja e serrave.
Java e katërt:	Ujitja dhe te ushqyerit e bimëve ne serra.
Java e pestë:	Zgjedhja e farës cilësore, Substrati në të cilën kultivohen bimët, etj.
Java e gjashtë:	Teknologjia e prodhimit te bimëve ne serra. Prodhimi i fidaneve te bimëve.
	Ushtrimet
	Shpërndarja e temave mësimore dhe punimet seminarike.
	Raste studimore nga tema e javës parë të ligjëratave, punë praktike.
	Raste studimore nga tema e javës dytë të ligjëratave, punë seminarike.
	Raste studimore nga tema e javës tretë të ligjëratave, pyetje për diskutim dhe detyra (njohja e principeve bazë për prodhimin e produkteve të perimeve).
	Raste studimore nga tema e javës katërt të ligjëratave. Punë seminarike për një grup të studentëve
	Raste studimore nga tema e javës pestë të ligjëratave. Prezentim e punimeve seminarike

Java e shtatë:	Kultivimi i perimeve Solanore në mjedise të mbrojtura. Domatja	Raste studimore nga tema e javës gjashtë të ligjëratave. Prezentim i punimeve seminarike
Java e tetë:	Kollokfium	Raste studimore nga tema e javës shtatë të ligjëratave. Diskutime ne grupe.
Java e nëntë:	Prodhimi i Specit dhe Patëllxhanit ne serra	Raste studimore nga tema e javës tetë të ligjëratave, rrezultatet e kollokviumit
Java e dhjetë:	Prodhimi i Perimeve te Familjes Bostanore: Prodhimi i Kastravecit dhe Pjeprit në serra.	Raste studimore nga tema e javës nëntë të ligjëratave.
Java e njëmbëdhjetë:	Prodhimi i Shalqinit ne tunele te përkohshme.	Raste studimore nga tema e javës dhjetë të ligjëratave. Demonstrim praktik.
Java e dymbëdhjetë:	Prodhimi i Spinaqit, Sallatës dhe Lakrës.	Raste studimore nga tema e javës njëmbëdhjetë të ligjëratave. punë praktike. shembuj praktik lidhur me produktet e fresketa.
Java e trembëdhjetë:	Prodhimi i Qepës ne serra	Raste studimore nga tema e javës dymbëdhjetë të ligjëratave. Shembuj lidhur me promovimin dhe tregtimin e produkteve
Java e katëmbëdhjetë:	Prodhimi i dredhëzës dhe bimëve zbukuruese në Serra.	Vizita studimore ne teren tek prodhuesit në serra.
Java e pesëmbëdhjetë:	Konsulta dhe pregatitje për provim.	Ushtrime dhe konsultime për provim
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:		
Pjesëmarrja e rregullt dhe aktive e studentëve në ligjëratat, ushtrime (pjesën praktike) dhe në punë seminarike; Mbajtja e qetësisë në mësim, çkyeja e telefonave celular, hyrja me kohë në sallë të mësimit etj..		

